

Zestawienie zgłoszonych uwag do projektu rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie aplikacji mobilnej służącej do rozliczania opłaty za przewóz osób – OPINIOWANIE

Podmioty, które zgłosiły uwagi:

1. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie aplikacji mobilnej służącej do rozliczania opłaty za przewóz osób				
	Jednostka redakcyjna	Nazwa podmiotu zgłaszającego	Treść uwagi	Stanowisko MC
UWAGI				
1.	§ 2 pkt 2, § 3 pkt 2 lit. b oraz § 3 pkt 3 lit. e § 3 pkt 4 projektu	Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych	<p>Projektowane rozporządzenie jest wydawane na podstawie art. 13b ust. 4 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 58, z późn. zm.), zgodnie z którym minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:</p> <p>1) minimalne wymagania funkcjonalne dla aplikacji mobilnej oraz aplikacji mobilnej działającej przy udziale systemu teleinformatycznego,</p> <p>1) Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.</p> <p>2) sposób zabezpieczenia danych gromadzonych przez aplikację mobilną oraz system teleinformatyczny</p>	<p><u>Uwaga uwzględniona</u></p> <p>Usunięto przepis, który mówił ogólnie o funkcjonalności aplikacji mobilnej polegającej na gromadzeniu danych dotyczących usługi przewozowej, a także usunięto przepis, zgodnie z którym aplikacja mobilna w ramach funkcjonalności gromadzenia danych dotyczących usługi przewozowej zapewniać miała możliwość identyfikacji klienta. Ponadto, usunięto przepis mówiący, iż w ramach rejestracji danych o realizowanej usłudze przewozowej odbywać się będzie rejestracja incydentów uniemożliwiających realizację usługi przewozowej.</p> <p>Jednakże, dziękując za zgłoszone uwagi należy wskazać, iż Ministerstwo Cyfryzacji nie będzie pomiotem (dostawcą) aplikacji mobilnych. Podkreślenia wymaga</p>

		<p>– mając na uwadze potrzebę prawidłowego naliczania opłat za przewóz osób oraz zabezpieczenia danych gromadzonych przez aplikację mobilną.</p> <p>Biorąc pod uwagę tak ukształtowaną delegację ustawową wątpliwości organu nadzorczego budzi szereg zapisów rozporządzenia dot. przetwarzania danych osobowych.</p> <p>W pierwszej kolejności należy wskazać na § 2 pkt 2 projektu rozporządzenia, który mówi ogólnie o funkcjonalności aplikacji mobilnej polegającej na gromadzeniu danych dotyczących usługi przewozowej, bez szczegółowego wskazania o jakie dane chodzi i czy w sformułowaniu tym mieszczą się także dane osobowe. Powyższy zapis narusza zasadę przejrzystości określoną w art. 5 ust. 1 lit. a RODO, zgodnie z którą dane osobowe muszą być przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą.</p> <p>Zastrzeżenia budzi także § 3 pkt 2 lit. b projektu rozporządzenia, zgodnie z którym aplikacja mobilna w ramach funkcjonalności gromadzenia danych dotyczących usługi przewozowej zapewnia możliwość identyfikacji klienta. Nie jest wiadomym przy pomocy jakich danych identyfikacja ta miałaby być przeprowadzana. Czy byłoby to tylko imię i nazwisko, czy też także inne dane, takie jak adres IP osoby korzystającej z aplikacji mobilnej, numer karty bankowej czy też numer PESEL (podlegający szczególnej ochronie na gruncie art. 87 RODO)? Powyższy zapis również narusza wyżej wspomnianą zasadę przejrzystości.</p>	<p>zatem, iż regulacja – skierowana jest do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą związaną z wykonywaniem transportu drogowego w zakresie przewozu osób – i ma na celu określenie minimalnych wymagań funkcjonalnych oraz sposobu zabezpieczenia danych gromadzonych przez aplikacje mobilne stosowane przez te podmioty.</p> <p>W związku z powyższym, projektowane rozporządzenie nie byłoby właściwym miejscem, by w szczegółowy sposób określać zakres ewentualnych danych osobowych gromadzonych przez aplikację mobilną. Co więcej – odgórne ustalenie tego zakresu byłoby po pierwsze niemożliwe, biorąc pod uwagę, że taki zakres indywidualnie ustalają producenci aplikacji, po drugie – niecelowe z uwagi na podstawę prawną, na której w omawianym przypadku odbywać by się miało przetwarzanie danych osobowych.</p> <p>Wymaga podkreślenia, iż podstawą tą będzie art. 6 ust. 1 lit. b RODO, tj. wykonanie umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą. Tym samym nie ma potrzeby, by na poziomie rozporządzenia sprecyzować zakres danych niezbędnych do wykonania umowy – zakres taki nie jest przecież określany w przepisach dotyczących innych umów funkcjonujących w krajowym obrocie prawnym. W przeciwnym wypadku dochodziłoby do nakładania się różnych podstaw przetwarzania danych osobowych. W celu usunięcia wrażenia, iż przedmiotowe rozporządzenie wskazuje czy też reguluje zakres zbieranych przez przedsiębiorców danych</p>
--	--	--	---

			<p>Zasadę przejrzystości narusza także § 3 pkt 3 lit. e projektu rozporządzenia. Zgodnie z projektowanym przepisem, w ramach rejestracji danych o realizowanej usłudze przewozowej odbywać się będzie rejestracja incydentów uniemożliwiających realizację usługi przewozowej. Projektodawca, nie wskazał jakie dane oraz dotyczące jakich osób będą przetwarzane w ramach rejestracji tych incydentów.</p>	<p>regulacja została odpowiednio zmodyfikowana, tak by już nie budziła ww. zakresie wątpliwości.</p> <p>Podsumowując, należy wskazać, że przepisy projektu rozporządzenia nie naruszają określonej w art. 5 ust. 1 lit. a RODO zasady przejrzystości, jako że w omawianym przypadku realizacja tej zasady nie należy do projektodawcy.</p> <p>Słusznie wskazuje Urząd, iż zasada rozliczalności i przejrzystości powinna być zastosowana w aplikacjach mobilnych i w tym zakresie uwagi Urzędu, będą miały istotne znaczenie dla dostawców aplikacji, jako ich twórców. Należy bowiem podkreślić, iż zakres danych wynika już albo z ustawy (uprawnienia przewoźnika) albo z umowy zawartej pomiędzy klientem a przewoźnikiem.</p>
2.	§ 3 pkt 4	Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych	<p>Szczególne zaniepokojenie organu nadzorczego budzi § 3 pkt 4 projektu rozporządzenia, zgodnie z którym aplikacja mobilna zapewnia możliwość kontroli, przez uprawnione podmioty, w dowolnym czasie, zarejestrowanych danych dotyczących realizowanej usługi. Nie wiadomo jakie uprawnione podmioty projektodawca ma tutaj na myśli oraz z czego ich uprawnienie miałyby wynikać. Wskazać należy również na bardzo szeroki zakres danych, do których podmioty te miałyby dostęp – bo dotyczących zarówno identyfikacji przewoźnika, kierowcy i klienta, jak również pokonanej odległości, lokalizacji startowej i docelowej przewozu, czasu jego trwania, opłaty za przewóz oraz istotnych incydentów oraz wydarzeń, które miały miejsce w</p>	<p><u>Uwaga uwzględniona</u></p> <p>Projekt został przeredagowany w sposób wyraźnie wskazujący, że aplikacja ma zapewniać funkcjonalność umożliwiającą zapoznanie się wyłącznie z informacjami o uprawnieniach przedsiębiorcy wykonującego transport drogowy na podstawie licencji i uprawnieniach kierowcy do realizacji przewozu. A funkcjonalność ma umożliwić zapoznanie się z tymi informacjami się informacjami, utrwalonymi na nośniku w postaci elektronicznej w przypadku kontroli przewozu przez podmioty uprawnione do kontroli wykonywania transportu drogowego.</p>

		<p>jego trakcie. Daje to nieokreślonej kategorii podmiotów (w tym służbom i inspekcjom) uprawnienie do dostępu do bardzo szczegółowych informacji o osobie korzystającej z usługi przewozowej. Zwrócić należy również uwagę, że przepis nie mówi czemu owa kontrola uprawnionych podmiotów miałyby służyć, tym samym dając w praktyce możliwość przeprowadzania kontroli operacyjnej, która będzie mogła być dokonywana w dowolnym czasie i nie będzie w żaden sposób odnotowywana. Godzi to w art. 51 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z którym nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby oraz stanowiącym, że władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym. Nieograniczony tryb dostępu podmiotów publicznych do danych gromadzonych przez aplikację mobilną narusza również motyw 31 RODO, mówiący, że ujawnianie danych podmiotom publicznym powinno mieć co do zasady charakter wnioskowy (odbywać się w formie pisemnej, być uzasadnione i mieć charakter wyjątkowy). Przepis w projektowanym kształcie jest również niezgodny z zasadą minimalizacji danych określoną w art. 5 ust. 1 lit. c RODO, zgodnie z którą dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane. Nie bez znaczenia jest również fakt, że pozyskiwanie tak szerokiego i specyficznego spektrum danych o osobach korzystających z aplikacji mobilnej (częstotliwość przejazdów, dane o geolokalizacji czy wysokość opłaty za przejazd) z łatwością</p>	<p>Odnosząc się jednak do uwag, wskazać należy iż projektowane przepisy nie tworzą dla jakiegokolwiek podmiotu nowego uprawnienia do dostępu do danych. Celem przepisu było wyłącznie zapewnienie, by podmioty już do takich działań uprawnione na podstawie odrębnych przepisów, miały techniczną możliwość ich realizacji. Niestusny jest tym samym zarzut naruszenia art. 51 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, jako że możliwość przetwarzania danych przez podmioty uprawnione do kontroli wynika z odrębnych przepisów rangi ustawowej, których projektowana regulacja w żaden sposób nie poszerza, ani tym bardziej nie stwarza podstawy do profilowania użytkowników aplikacji. Do przestrzegania wspomnianej przez Prezesa UODO zasady minimalizacji (art. 5 ust. 1 lit. c RODO) są oczywiście zobowiązane uprawnione podmioty, jednak to nie projektodawca powinien stwarzać ku temu gwarancje, biorąc pod uwagę, iż omawiane przepisy nie formułuje dla tych podmiotów żadnych dodatkowych uprawnień. Mając na uwadze cel i zakres projektowanego rozporządzenia, niecelowe byłoby określanie w jego przepisach administratora bądź kryterium jego wyznaczania. Zgodnie z art. 4 pkt 7 RODO, „administrator” oznacza osobę fizyczną lub prawną, organ publiczny, jednostkę lub inny podmiot, który samodzielnie lub wspólnie z innymi ustala cele i sposoby przetwarzania danych osobowych. Podkreślić więc należy, iż ustalenia w tym zakresie leżą po stronie podmiotów prowadzących działalność gospodarczą</p>
--	--	---	--

		<p>może posłużyć do tworzenia profili osobowych jej użytkowników. Należy również zwrócić uwagę, że zarówno ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, jak i projektowane rozporządzenie, nie regulują kto miałby być administratorem danych gromadzonych przez aplikację mobilną oraz na jakim etapie i w jakim zakresie miałby za nie odpowiadać. Brak wskazania administratora danych, bądź kryterium jego wyznaczenia, uniemożliwia <i>de facto</i> zrealizowanie delegacji ustawowej z art. 13b pkt 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym, gdyż nie wiadomo kto miałby odpowiadać za zabezpieczenie danych gromadzonych przez aplikację mobilną. Wprowadzenie tak silnie ingerującego w prywatność rozwiązania cyfrowego, jak regulowana projektowanym rozporządzeniem aplikacja mobilna, powinno zostać poprzedzone oceną skutków dla ochrony danych, której projektodawca nie przeprowadził. Projektowane rozporządzenie związane jest z funkcjonowaniem systemów teleinformatycznych, więc projektodawca przy tworzeniu tego typu przepisów prawnych powinien pamiętać o uwzględnieniu ochrony danych w fazie projektowania oraz domyślnej ochrony danych (<i>Data protection by design and by default</i> – art. 25 RODO), a także oceny skutków dla ochrony danych (<i>Data protection impact assessment</i> – art. 35 RODO). W kontekście art. 35 ust. 10 RODO dokonanie oceny skutków dla ochrony danych powinno się odbyć już w ramach oceny skutków regulacji projektowanego rozporządzenia. Każdy system przetwarzania danych wykorzystujący mechanizmy teleinformatyczne wymaga analizy w zakresie oceny wpływu, która powinna uwzględniać nie tylko wpływ</p>	<p>związaną z wykonywaniem krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób. Odnosząc się do stwierdzenia, że „wprowadzenie tak silnie ingerującego w prywatność rozwiązania cyfrowego, jak regulowana projektowanym rozporządzeniem aplikacja mobilna, powinno zostać poprzedzone oceną skutków dla ochrony danych” zauważyć należy, iż po pierwsze – jak podkreślono wyżej – projektowane rozporządzenie nie stanowi podstawy wprowadzenia aplikacji mobilnej, a wyłącznie określa funkcjonalne wymagania względem już istniejących i mających powstać w przyszłości aplikacji tworzonej przez podmioty komercyjne. Po drugie, Minister Cyfryzacji w pełni zgadza się, iż konieczne jest przeprowadzenie oceny skutków dla ochrony danych (art. 35 RODO) oraz uwzględnienie ochrony danych w fazie projektowania (art. 25 RODO). Przywołane przepisy RODO jednak wyraźnie wskazują, iż taka ocena oraz wywiązanie się z obowiązków, o których mowa w art. 25 RODO należy do administratora, którym – jak również zaznaczono powyżej – nie jest projektodawca. Administrator odpowiada również za przetwarzanie danych zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 5 RODO oraz za realizację praw osób, których dane dotyczą, natomiast kwestie dotyczące przetwarzania danych osobowych i ich ochrony powinien on uregulować w polityce prywatności. To na administratorze spoczywać będzie odpowiedzialność za to w jaki sposób przetwarza zgromadzone dane, a tym samym za postępowanie</p>
--	--	---	--

		<p>zastosowanej technologii na ochronę danych osobowych osób, których dane mają być przetwarzane ale również interesy zaangażowanych stron z punktu widzenia transparentności wykonywanych operacji. Zgodnie z art. 35 ust. 1 RODO, jeżeli dany rodzaj przetwarzania – w szczególności z użyciem nowych technologii – ze względu na swój charakter, zakres, kontekst i cele z dużym prawdopodobieństwem może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, administrator przed rozpoczęciem przetwarzania dokonuje oceny skutków planowanych operacji przetwarzania dla ochrony danych osobowych. Zgodnie z art. 35 ust. 7 RODO ocena skutków zawiera co najmniej: systematyczny opis planowanych operacji przetwarzania i celów przetwarzania; ocenę, czy operacje są niezbędne oraz proporcjonalne w stosunku do celów; ocenę ryzyka naruszenia praw lub wolności podmiotów danych; środki planowane w celu zaradzenia ryzyku, w tym zabezpieczenia oraz środki i mechanizmy bezpieczeństwa, które mają zapewnić ochronę danych osobowych. Nieprzeprowadzenie wyżej wspomnianej oceny skutków dla ochrony danych narusza prawa i wolności osób, których dane będą przetwarzane przez regulowaną projektowanym rozporządzeniem aplikację mobilną.</p>	<p>zgodnie z przepisami RODO. Natomiast rolą Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych jest ocena, na ile administratorzy danych gromadzonych przez aplikacje mobilne wywiązują się z obowiązków wynikających wprost z RODO, a przeprowadzić ją może już obecnie, zgodnie z przysługującymi mu uprawnieniami kontrolnymi.</p>
--	--	---	---